

Kirkeministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

Danske Kirkers Råd

National Council of Churches in Denmark

Peter Bangs Vej 1D

DK-2000 Frederiksberg

Danmark

Tel + 45 3543 2943

Fax + 45 3838 1793

dkr@danskekirkersraad.dk

www.danskekirkersraad.dk

Giro 605 5710

Frederiksberg d. 28. august 2017

Høringssvar over forslag til Lov om trossamfund uden for folkekirken

Danske Kirkers Råd (herefter DKR) takker for invitationen til at afgive høringssvar på forslag til Lov om trossamfund uden for folkekirken. På baggrund af et omfattende arbejde med netop trossamfundenes vilkår gennem flere år indgav vi desuden høringssvar til Trossamfundsudvalgets midtvejsoplæg i 2016 og til Betænkning 1564 i 2017. Vores høringssvar til lovforslaget vil således være formuleret ud fra vores tidligere høringssvar.

Indledningsvis vil vi også gerne udtrykke vores glæde over den grundighed både Trossamfundsudvalget og ministeren har vist i arbejdet med betænkningen – herunder kontakten til trossamfundene i den indledende fase, midtvejsfasen og den afsluttende fase.

Kapitel 2 Trossamfunds grundlæggende frihed og rettigheder (§2-6)

Forholdet mellem rettigheder og pligter er centralt for lovforslaget (i henhold til udfyldning af Grundlovens §69), ligesom det også er tilfældet for DKRs oplæg, som vi sendte til Trossamfundsudvalget i forbindelse med deres midtvejshøring. Her lægger DKR vægt på, at pligter, som et trossamfund pålægges ved en anerkendelse, nøje bør være afstemt med de rettigheder, der opnås.

Lovforslaget indledes med at nævne trossamfundenes frihed og rettigheder og nævner specifikt retten til at udøve sin religion uden at være anerkendt som trossamfund, men dog således at religionsudøvelsen ikke opfordrer til eller foretager noget, der strider mod loven (jf. Grundlovens §67). Desuden nævnes retten til at udpege forkyndere, opføre religiøse bygninger og anlægge begravespladser.

- DKR konstaterer med glæde, at lovforslaget indledes med at klargøre trossamfundenes frihed og rettigheder med henvisning til Grundlovens §67.

Kapitel 3 Anerkendelse af trossamfund (§7-12)

I lovforslaget er der et krav på 50 medlemmer for at kunne opnå anerkendelse (§7). Anerkendelsen tildeles på baggrund af en ansøgning, der ligner den hidtil gældende. Der skal f.eks. redegøres for vedtægter og medlemstal, og trosgrundlag og ritualer skal beskrives.

- DKR konstaterer med glæde, at lovforslaget følger Trossamfundsudvalgets anbefalinger og således har valgt at gå væk fra den historiske sondring mellem 'godkendte' og 'anerkendte' trossamfund, men i stedet fremover alene anvender termen 'anerkendte trossamfund'. Desuden ser DKR det som en imødekommelse af vores ønske om, at der skal være lovmæssig klarhed over, hvorledes et trossamfund kan ansøge om anerkendelse og evt. selv kan tilbagekalde den givne anerkendelse (§11).
- DKR konstaterer desuden med glæde, at lovforslaget følger DKRs anbefaling i overensstemmelse med et mindretal i Trossamfundsudvalget IKKE at stille krav om medlemsdemokrati og ligebehandling, der konkret ville betyde fratagelsen af anerkendelsen af flere af vores medlemskirker.

Kapitel 4 *Det Rådgivende Udvalg vedr. Trossamfund §13-15*

Anerkendelse af trossamfund gives ifølge lovforslaget fortsat af Kirkeministeriet efter indstilling fra Det Rådgivende Udvalg vedr. Trossamfund. Desuden vil udvalget kunne komme med udtalelser der, hvor kirkeministeren skønner, at en sagkyndig udtalelse kan have væsentlig betydning.

- DKR konstaterer med glæde, at der med lovforslaget nu sker en lovfæstelse af bestemmelser vedr. udvalgets arbejde og sammensætning samt en lovfæstelse af, hvorledes trossamfundene kan søge om anerkendelse (jf. §7 stk. 2).

Kapitel 5 *Vielsesbemyndigelse §16-20*

Af lovforslaget fremgår det, at kirkeministeren efter ansøgning kan bemyndige en myndig person i et trossamfund til at forrette vielser med borgerlig gyldighed under forudsætning af, at en række krav er opfyldt - herunder bl.a. krav om, at vielsesritualet følger dansk rets regler og at vielsesforretteren behersker et tilstrækkeligt dansk og desuden lever op til decorumkravet (§16-17). Desuden er der krav om et obligatorisk kursus i dansk familieret, frihed og folkestyre, hvor der dog kan søges om fritagelse for deltagelse såfremt, at man allerede har gennemført undervisning på Pastorseminariet eller har svarende til en bachelorgrad i jura el. lign. (§18) jf. Lov 1729 af 27 december 2016. I forlængelse af et sådan kursus skal ansøgeren om vielsesbemyndigelse desuden skrive under på en erklæring om at ville overholde dansk lov (§19).

- DKR finder det rimeligt, at der indføres et decorumkrav for alle vielsesforrettere. Dog bør det fremgå, at der gælder samme krav for alle trossamfund – herunder også folkekirkens præster, således at der ikke kan opstå tvivl herom.
- At forudsætte en BA i jura, en cand.jur.-eksamen eller eksamen som socialrådgiver er at stille langt større krav til trossamfundenes præster end dem, der gælder for præster i folkekirken, der med undervisningen på Pastorseminariet ikke når op på dette niveau i familieret mm. Der bør være sammenlignelige forhold for folkekirkens præster og præster fra de øvrige trossamfund på dette område.
- DKR anbefaler, at der gives mulighed for dispensation, når det gælder det obligatoriske kursus for vielsesforrettere, såfremt man allerede har relevante akademiske eksamener. Allerede nu erfarer vi, at der med den nye Lov 1729 ikke gives dispensation til præster, der søger

vielsesbemyndigelse efter, at de i mange år har fået det og som har længere uddannelser om end ikke en bachelor i jura. Der bør være stor fleksibilitet, når det handler om at opnå den nævnte dispensation.

- *Vi vil foreslå som tidligere anført, at et sådan kursus gennemføres således, at alle vielsesforrettere – folkekirkelige, frikirkelige, andre trossamfunds og kommunale vielsesforrettere – undervises på samme kurser. Det vil generelt forhøje integrationen af udenlandske forkyndere samt skabe større mellemkirkelig og interreligiøs forståelse.*
- *DKR stiller sig fortsat undrende over for forslaget om, at vielsesforretteren skal afgive en erklæring om at ville overholde dansk lovgivning (§19). Ud fra samme lighedsbetragtning som ovenfor, anbefaler DKR at en sådan erklæring må gælde for alle vielsesforrettere - såvel folkekirkelige, frikirkelige og andre trossamfunds samt ved borgerlig vielse. Det er dog uklart, hvad formålet med en sådan erklæring er, idet man stadig er forpligtet på at overholde dansk lovgivning, uanset om man har underskrevet en erklæring eller ej.*

Kapitel 6-7 Fradragsret for gaver mv. §21-24 og Opholdstilladelse for forkyndere mfl. §25

DKR bemærker, at lovforslaget ikke anbefaler yderligere lovgivning eller ændringer i forhold til allerede gældende lov.

- *DKR vil anmode om, at der kommer kongruens mellem Lov for trossamfund uden for folkekirken og regler vedr. skattefradrag. Man behøver ikke at være 50 medlemmer i en lokalmenighed for at være anerkendt og f.eks. have ret til at forrette vielser, hvis lokalmenigheden er en del af et anerkendt trossamfund, der lever op til kravene i loven. Derimod kræver Skat stadig, at der skal være 50 myndige medlemmer i en lokalmenighed for, at man kan få skattefradrag. Det betyder konkret, at disse medlemmer af anerkendte trossamfund kan blive diskrimineret, hvad angår fradragsretten.*
- *Da den gældende fradragsret er afgørende for mange trossamfund uden for folkekirken, forudsætter DKR, at Loven om trossamfund uden for folkekirken tages op til revision, såfremt der ved evt. kommende ændringer i skattelovgivningen sker forringelser på dette område.*

Kapitel 8 Tilsyn og tilbagekaldelse af anerkendelse §26-28

Ifølge lovforslaget skal trossamfundene hvert år indsende det seneste årsregnskab, som vil blive offentligt tilgængeligt på Kirkeministeriets hjemmeside. Således vil lovforslaget sikre sig tilsyn og kontrol med trossamfundene for at skabe mere åbenhed og gennemsigtighed i forhold til trossamfundenes vedtægter og økonomi.

- *DKR bakker op om et krav om åbenhed og gennemsigtighed for alle trossamfund. Det glæder os, at der ikke som ved Trossamfundsudvalgets midtvejsoplæg gives mulighed for at bemyndige Trossamfundsregisteret til at indhente fortegnelse over trossamfundenes myndige medlemmer, idet det må være på kant med registerlovgivningen og hævdvunden dansk praksis både på det religiøse og politiske område. Derimod bør der være åbenhed om vedtægter og økonomi og overholdelse af kravet*

om et minimum antal medlemmer af det pågældende trossamfund. Manglende overholdelse af krav samt svig kan føre til tilbagekaldelse af anerkendelsen.

- For DKR er det særligt vigtigt at påpege, at indsendelsen af det seneste årsregnskab ikke bliver for administrativt tungt. Mange kirkesamfund bygger på frivillighed. Det bør overvejes, om lovforslaget lægger en for stor administrativ byrde på sådanne kirkesamfund – og mindre trossamfund i almindelighed. I stedet for den digitale løsning, som Kirkeministeriet stiller til rådighed, bør det være muligt at indsende det seneste reviderede årsregnskab til ministeriet. I modsat fald risikerer man, mod lovens hensigt om, at mindre trossamfund ikke ønsker anerkendelse grundet den administrative byrde.

Afslutning

Danske Kirkers Råd er en sammenslutning af 15 kristne kirkesamfund, der hver især har deres holdninger til dansk religionslovgivning. Ovenstående er Forretningsudvalgets høringssvar forslaget til Lov om trossamfund uden for folkekirken.

Biskop Henrik Stubkjær, formand

Mads Christoffersen, generalsekretær